

Carrer Rosselló, 214, Esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

RESOLUCIÓ D'ARXIU de la Informació Prèvia núm. 108/2017, referent a l'Escola Nou Patufet de Barcelona

Antecedents

1.- En data 24/3/2017 va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit d'una persona pel qual formulava denúncia contra l'Escola Nou Patufet de Barcelona (en endavant, l'Escola), amb motiu d'un presumpte incompliment de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (en endavant, LOPD).

En concret, la persona denunciant exposava que en el programa de televisió (...) emès el dia (...) /2017 pel canal (...) s'havien difós imatges de la seva filla –menor de 14 anys- captades a l'Escola, sense disposar del seu consentiment. Al respecte, la persona denunciant transcrivía un correu electrònic de data 25/1/2016 enviat a la tutora de la seva filla a l'Escola en què manifestava expressament que: *“no dono el meu consentiment, perquè es filmi i enregistri la imatge i la veu de la Menor, o s'inclogui totalment o parcialment en qualsevol format, no cedeixo ni transmeto els drets de reproducció, distribució i comunicació pública (inclòs internet i qualsevol sistema de telefonia actual o futur). No dono el meu consentiment perquè les seves dades siguin incloses a cap fitxer, sense el meu coneixement i consentiment.”*

La persona denunciant aportava diversa documentació relativa als fets denunciats, entre la qual hi figurava: 1) Còpia del correu electrònic de data 25/1/2016 citat i 2) Còpia de dos correus electrònics de dates 24/1/2016 intercanviats entre la tutora de la seva filla i la persona denunciant.

2.- L'Autoritat va obrir una fase d'informació prèvia (núm. IP 108/2017), d'acord amb l'article 7 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, i l'article 55.2 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, per tal de determinar si els fets eren susceptibles de motivar la incoació d'un procediment sancionador, la identificació de la persona o persones que poguessin ser responsables i les circumstàncies rellevants concurrents.

En el si d'aquesta fase d'informació, en data 28/3/2017 l'Àrea d'Inspecció de l'Autoritat va efectuar una sèrie de comprovacions a través d'Internet, en relació amb els fets objecte de denúncia.

Així, es va constatar que en el lloc web del Canal (...) no es podia accedir al contingut del programa (...) emès en data (...) /2017; però en canvi, sí que s'hi accedia, a través del cercador google, concretament a l'adreça (...). Un cop accedit al dit contingut, es va comprovar que en els minuts (...) fins el (...) de la segona part del programa, apareixien imatges de les classes de (...) de l'Escola denunciada.

També en el si d'aquesta fase d'informació prèvia, en data 29/3/2017 es va requerir l'entitat denunciada per tal que informés sobre els fets denunciats.

Carrer Rosselló, 214, Esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

L'Escola va respondre l'anterior requeriment a través d'escrit de data 6/4/2017, pel qual s'exposava, entre d'altres, el següent:

- Que: *"La Escola sí disposava del consentiment matern i s'aporta còpia dels dos últims consentiments signats a començament de curs per la mare de la menor, (...) en data 15 de setembre de 2015 i 15 de setembre de 2016."*
- Que: *"La Escola sí que va procedir a respondre verbalment i per escrit al correu del (...) datat el 25 de gener de 2016, per part de (...) dient:
Bona tarda, (...):
(...)
Quant a la difusió per (...) d'imatges de l'(...), estic parlant amb l'emissora per tal que tallin els trossos en què surt (...). Es veu que aquest vídeo on (...) surt uns segons era anterior a la teva petició de reserva de drets d'imatge i per això ho tenien.(...)"*

Tal com anunciava, l'Escola aportava amb el seu escrit còpia de dos formularis-model titulats "Tractament d'imatges de l'alumnat", un de data 15/9/2015 i l'altre de data 15/9/2016, els quals estaven degudament signats per la mare.

Fonaments de Dret

1.- D'acord amb el previst a l'article 2 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, en relació amb l'article 5 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, i l'article 15 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, és competent per dictar aquesta Resolució la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

2.- A partir del relat de fets que s'ha exposat a l'apartat d'antecedents, cal analitzar els fets denunciats, és a dir, si l'Escola va vulnerar el dret a la protecció de dades d'una alumna menor de 14 anys al permetre la difusió d'imatges d'ella –gravades dins l'Escola- a través d'un mitjà de comunicació.

L'article 11.1 de la LOPD disposa que les dades de caràcter personal (com seria el cas de les imatges gravades de l'alumna) només poden ser comunicades a un tercer (el mitjà de comunicació) per al compliment de finalitats directament relacionades amb les funcions legítimes del cedent (l'Escola) i del cessionari (mitjà de comunicació) amb el consentiment previ de l'interessat.

Al tractar-se d'una alumna menor de 14 anys, s'ha de tenir present que, de conformitat amb l'article 13 del Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de desenvolupament de la LOPD (en endavant, RLOPD), quan les dades objecte de tractament siguin de menors de 14 anys, s'exigeix el consentiment dels pares o tutors.

En el cas que ens ocupa, i segons manifesta la persona denunciant, els progenitors d'aquesta alumna estan divorciats però exerceixen la potestat parental de forma conjunta, opció prevista

Carrer Rosselló, 214, Esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

a l'article 236-11 de la Llei 25/2010, del 29 de juliol, del Llibre segon del Codi Civil de Catalunya (en endavant, CCCat). D'acord amb el que disposa l'article 236-18 CCCat, quan els progenitors exerceixen la potestat parental respecte els fills de manera conjunta s'han d'aplicar les regles següents: "a) *En els actes d'administració ordinària i respecte a tercers de bona fe, es presumeix que cada progenitor actua amb el consentiment de l'altre.*

b) *En els actes d'administració extraordinària, els progenitors han d'actuar conjuntament o bé, si ho fan individualment, amb el consentiment exprés de l'altre. Són actes d'administració extraordinària els que requereixen l'autorització judicial.*

c) *En els actes de necessitat urgent i en els que, d'acord amb l'ús social o les circumstàncies familiars, normalment fa una persona sola, qualsevol dels progenitors pot actuar indistintament."*

Assentat l'anterior, cal posar-ho en relació amb els fets concrets aquí denunciats. Consta a les actuacions que la mare de l'alumna, el 15/9/2015 –es a dir a l'inici del curs 2015/2016- va prestar el seu consentiment a través d'un formulari-model per a què l'Escola tractés les imatges de la seva filla, i a aquests efectes pogués "usar, publicar, exposar, produir, duplicar, distribuir reproduccions fotogràfiques, enregistraments en vídeo o en àudio, (...) amb finalitats comercials o informatius relacionats amb l'activitat de la companyia, premsa, edicions i en qualsevol altre mitjà per un termini de temps il·limitat, en tots els centres nacionals i mercats estrangers. Aquestes fotografies, dades i/o enregistraments poden ser utilitzats individualment o en conjunt amb altres fotografies i/o enregistraments". Posteriorment però, el pare va dirigir-se a l'Escola -per mitjà de correu electrònic de data 26/1/2016- manifestant que "no dono el meu consentiment perquè es filmi i enregistri la imatge i la veu de la Menor, o s'inclogui totalment o parcialment en qualsevol format, no cedeixo ni transmeto els drets de reproducció, distribució i comunicació pública (inclòs internet i qualsevol sistema de telefonia actual o futur). No dono el meu consentiment perquè les seves dades siguin incloses a cap fitxer, sense el meu coneixement i consentiment". Així doncs, es podria entendre que el consentiment inicialment atorgat per un representant legal, s'havia revocat per l'altre representant legal. Més endavant, però, amb motiu de l'inici del curs 2016/2017, i en concret en data 15/9/2016, la mare va signar novament el formulari-model per al tractament d'imatges de la seva filla en els mateixos termes en què ho havia fet el 15/9/2015, de manera que l'Escola podria considerar que en relació amb el curs escolar 2016/2017, disposava novament del consentiment per facilitar les imatges de l'alumna al mitjà de comunicació esmentat per al programa (...) que s'havia d'emetre el (...)/2017.

La successió de fets assenyalats en el paràgraf anterior evidencien una desavinença entre els progenitors sobre si es consentia o no el tractament i difusió de les imatges de la seva filla, però també es podria entendre que respecte el curs escolar 2016/2017 l'Escola disposava del consentiment preceptiu, atès que novament la mare de l'alumne l'havia prestat, i no consta que durant aquell mateix curs el pare hagués manifestat la seva oposició de manera equivalent a com ho havia fet el curs precedent. En qualsevol cas, davant la situació de desavinença descrita l'Escola hauria pogut optar per extremar la prudència i abstenir-se d'efectuar el tractament esmentat, si més no mentre es mantingués aquella situació. En aquest punt cal tenir en compte el que assenyalava l'article 236-11 (i en sentit semblant l'article 236-13 CCCat): "En cas de desacord sobre l'exercici de la potestat parental, qualsevol dels progenitors pot recórrer a l'autoritat judicial, que ha de decidir havent escoltat l'altre progenitor

Carrer Rosselló, 214, Esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

i els fills que hagin complert dotze anys o que, tenint-ne menys, tinguin prou coneixement.” És més, l'article 236-18 del CCCat, exclou de la representació legal dels fills, aquells actes en què hi hagi un conflicte d'interessos entre ambdós progenitors. Cal insistir però que a diferència del curs escolar 2015/2016 en què s'havia evidenciat la contradicció entre ambdós progenitors, durant el curs 2016/2017 l'Escola disposava del consentiment de la mare, sense que es tingui constància d'una oposició expressa per part del pare. En conseqüència, aquesta Autoritat considera que no es pot imputar a l'Escola la comissió d'una infracció de les previstes a la LOPD.

De conformitat amb tot el que s'ha exposat en aquest fonament de dret, cal acudir a l'article 89 de la Llei 39/2015, que en consonància amb els articles 10.2 i 20.1 del Decret 278/1993, preveu que procedeix l'arxivament de les actuacions quan en la instrucció del procediment es posi de manifest que els fets no constitueixen infracció administrativa.

3.- Sens perjudici del que s'ha exposat en el fonament de dret 2n com a motivació de l'arxiu de les presents actuacions, aquesta Autoritat considera necessari fer notar aquí alguna imprecisió detectada en la redacció del formulari-model amb el qual l'Escola va recollir el consentiment sobre el tractament d'imatges de l'alumnat, almenys en els cursos 2015/2016 i 2016/2017. Al principi del document esmentat consta el títol "*Tractament d'imatges de l'alumnat. Llei de protecció de dades de caràcter personal*", i a continuació consta d'un primer bloc en què la persona que s'identifica i signa per deixar constància del consentiment als tractaments allà previstos, manifesta tenir la condició de "*major d'edat*", i per tant se sobreentén que és el pare, mare o tutor de l'alumne menor d'edat, menor al qui però no s'identifica en aquest primer bloc. Després de la data i signatura hi consta un segon bloc amb el títol "*En cas de menors d'edat, és el pare, mare o tutor que ho autoritza*", i a continuació novament s'identifica el pare, mare o tutor, si bé en aquest cas també s'identifica l'alumne menor. En tot cas, sembla que ambdós blocs s'estarien referint a l'autorització per al tractament de dades de l'alumne, malgrat que la literalitat del primer bloc podria portar a pensar que s'autoritza al tractament de dades del pare o mare qui presta el consentiment.

En relació amb això, el primer que cal precisar és que de conformitat amb l'art. 13 del RLOPD, el consentiment en el cas de majors de 14 anys correspon a l'alumne, i per tant no tots els consentiments en cas de menors d'edat correspondria al pare, mare o tutor, sinó que tal opció procediria només en el cas dels menors de 14 anys. Així, en el cas d'alumnes majors de 14 anys, tindria sentit el primer bloc en què el mateix alumne que signa prestaria el consentiment al tractament de les seves pròpies dades.

I en segon lloc, cal fer notar que els tractaments de les imatges consentits en els dos blocs esmentats, encara que semblin tenir la mateixa finalitat –amb la diferència que el 2n seria per al cas d'alumnes menors de 14 anys en què el consentiment el presta el representant legal-, en realitat els tractaments que s'autoritzen en un i altre bloc no són idèntics, ja que en el segon bloc només s'autoritza el tractament de fotografies.

És per això que es requereix l'Escola per tal que de cara a l'inici del curs escolar 2017/2018 modifiqui el formulari en els termes indicats, i un cop efectuats els canvis esmentats, remeti un exemplar a aquesta Autoritat al més aviat possible, i com a límit el 30/09/2017.

Carrer Rosselló, 214, Esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

Per tot això,

RESOLC

Primer.- Arxivar les actuacions d'informació prèvia número 108/2017, relatives a l'Escola Nou Patufet de Barcelona.

Segon.- Requerir l'Escola Nou Patufet de Barcelona per tal que dugui a terme les actuacions indicades en el fonament de dret 3r, i les acrediti davant l'Autoritat en els termes allà indicats.

Tercer.- Notificar aquesta Resolució a l'Escola Nou Patufet i comunicar-la a la persona denunciant.

Quart.- Ordenar la publicació de la Resolució al web de l'Autoritat (www.apd.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb l'article 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, l'entitat denunciada pot interposar, amb caràcter potestatiu, recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveu l'article 123 i següents de la Llei 39/2015 o bé interposar directament recurs contenciós administratiu davant els Jutjats del Contenciós Administratiu, en el termini de dos mesos a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Igualment, l'entitat denunciada pot interposar qualsevol altre recurs que consideri convenient per a la defensa dels seus interessos.

La directora

M. Àngels Barbarà i Fondevila

Barcelona, (a la data de la signatura electrònica)